AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL ENERGIEI

Cabinet Președinte

Nr. ANRE Ur. 139765/18.11.2025

Domnului Vasile-Ciprian RUS, Președinte al Comisiei pentru comunicații, tehnologia informației și inteligența artificială
Domnului Mario-Ovidiu OPREA, Secretar general
SENATUL ROMÂNIEI

Biroul Permanent al Senatului
453 / 18.11.2025

Referitor: adresele dumneavoastră nr. 5352/29.09.2025 și nr. 275/3.11.2025 cu privire la Propunerea legislativă pentru completarea Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr.123/2012 (L453/2025 fostă b432/23.09.2025)

L453/2025

Stimate Domnule Președinte,
Stimate Domnule Secretar General,

Ca urmare a adreselor dvs. menționate în referință, înregistrate la ANRE cu nr 118471/06.10.2025 și cu nr. 132780/03.11.2025, privind avizarea *Propunerii legislative pentru completarea Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr.123/2012* (L453/2025 fostă b432/23.09.2025), ***în considerarea prevederilor art. 11 alin. (1[1]) din OUG nr. 33/2007*** privind organizarea și funcționarea ANRE, în conformitate cu care: ***„La solicitarea autorităților publice centrale, ANRE poate emite avize sau puncte de vedere pentru proiecte de acte normative de legislație primară - legi, ordonanțe ale Guvernului, cu privire la aspecte specifice ariei de competență a autorității"***, vă transmitem avizul ANRE cu următoarele propuneri și observații:

Cu titlu general, având în vedere obiectul Propunerii legislative, vă aducem la cunoștință că ANRE consideră oportună stabilirea unor cerințe adecvate de securitate cibernetică pentru centralele electrice din sistemul electroenergetic național.

În ceea ce privește forma și conținutul articolului nou, art. 70[1], propus în cadrul inițiativei legislative b432/23.09.2025 (L453/2025), în opinia noastră acestea nu reflectă în mod corespunzător cadrul competențelor legale și responsabilităților instituționale existente, motiv pentru care nu susținem actuala formulare a textului.

În aceste condiții, precizăm următoarele:

1. Evenimente recente de la nivelul Uniunii Europene și al altor țări europene au indicat faptul că actori ostili sistemelor electroenergetice ale țărilor menționate au vizat întreruperi în alimentarea cu energie electrică provenită de la centrale electrice, de la stații de încărcare etc.

Propunerea legislativă este fundamentată pe următoarele prevederi:

- Art. 25 și art. 26 din *Regulamentul (UE) 2024/1735 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iunie 2024 de stabilire a unui cadru de măsuri pentru consolidarea ecosistemului european de producere de tehnologii „zero net" și de modificare a Regulamentului (UE) 2018/1724* (denumit în continuare *Regulament ZN*):
  - Art. 25 - *Contribuția la durabilitate și reziliență în cadrul procedurilor de achiziții publice*, alin. (3) lit. b): *cerința de a demonstra conformitatea cu cerințele de securitate cibernetică aplicabile, astfel cum sunt prevăzute într-un regulament privind reziliența cibernetică, inclusiv, dacă este cazul și dacă este disponibil, prin intermediul unui sistem european de certificare în materie de securitate cibernetică relevant;*
  - Art. 26 - *Licitații pentru implementarea surselor regenerabile de energie*, alin. (1) lit. a): (1)Pentru tehnologiile enumerate la articolul 4 alineatul (1) literele (a)-(j), care sunt tehnologii din domeniul energiei din surse regenerabile, statele membre includ, atunci când concep licitații pentru implementarea energiei din surse regenerabile: (a) criterii de precalificare legate de: (...); *(ii) securitatea cibernetică și securitatea datelor;* (...);
- *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 104/2021 privind înființarea Directoratului Național de Securitate Cibernetică, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 11/2022, cu modificările ulterioare.*

Este de menționat că *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 155/2024 privind instituirea unui cadru pentru securitatea cibernetică a rețelelor și sistemelor informatice din spațiul cibernetic național civil* (OUG nr. 155/2024), a transpus *Directiva (UE) 2022/2555 a Parlamentului European și a Consiliului din 14 decembrie 2022 privind măsuri pentru un nivel comun ridicat de securitate cibernetică în Uniune, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 910/2014 și a Directivei (UE) 2018/1972 și de abrogare a Directivei (UE) 2016/1148 (Directiva NIS 2).*

La art. 37 din acest act normativ sunt prevăzute următoarele:

"Articolul 37.-(1) În vederea asigurării unui nivel comun ridicat de securitate cibernetică la nivel național, DNSC se consultă și cooperează cu următoarele:[...] b)autoritățile, astfel cum acestea ***se identifică în temeiul art. 2 alin. (2) din Regulamentul delegat (UE) 2024/1366 al Comisiei din 11 martie 2024 de completare a Regulamentului (UE) 2019/943 al Parlamentului European și al***

Consiliului prin stabilirea unui cod de rețea privind normele sectoriale pentru aspectele legate de securitatea cibernetică a fluxurilor transfrontaliere de energie electrică; [...] d) *alte autorități competente sectorial în domeniul securității cibernetice, conform anexelor nr. 1 și 2."*

De asemenea, menționăm că în cadrul anexei I la OUG nr. 155/2024, la punctul 1 este prevăzut sectorul *Energie*, iar prevederile art. 37 alin. (8) lit. c) și art. 58 alin.(1) și (5) din OUG nr. 155/2024 precizează:

*"Art.37 [...] (8) **Autoritățile, astfel cum sunt stabilite la alin. (1),** au următoarele atribuții: (...)*

*b) **emit ordine comune, împreună cu DNSC, în domeniul securității cibernetice din domeniul de competență, în vederea asigurării unui nivel comun ridicat de securitate cibernetică la nivel național, inclusiv în ceea ce privește măsurile tehnice, operaționale și organizatorice de gestionare a riscurilor, proporționale și adecvate pe care entitățile din domeniul de competență au obligația de a le lua în desfășurarea activității lor, procedura de notificare și de răspuns la incidentele de securitate cibernetică aplicabile entităților din domeniul de competență, pragurile specifice și criteriile de stabilire a impactului incidentelor de securitate din domeniul de competență;***

*c) **monitorizează respectarea actelor normative din domeniul securității cibernetice, elaborate potrivit lit. b), de către entitățile din domeniul de competență și realizează activități de supraveghere și control, potrivit prevederilor prezentei ordonanțe de urgență**, aplicând în mod corespunzător art. 46 alin. (1) și (4)-(9), art. 47 alin. (1)-(7), art. 48-50, art. 51 alin. (1) și art. 57."*

"Art. 58 (1) Auditul de securitate cibernetică se realizează de către auditorii de securitate cibernetică ce dețin atestat valabil eliberat de către DNSC, cu excepția auditului de securitate cibernetică realizat la nivelul instituțiilor cu responsabilități în domeniul apărării, ordinii publice și securității naționale, precum și pentru serviciile puse la dispoziție de către acestea. [...]

*(5) Tematicile de audit **vor ține seama de normele tehnice în vigoare privind securitatea rețelelor și sistemelor informatice ale entităților esențiale și entităților importante, elaborate în temeiul prezentei ordonanțe de urgență.**"*

Menționăm că entitățile esențiale și entitățile importante sunt definite în concordanță cu prevederile art. 5, art. 6 și art.9 din OUG nr. 155/2024.

În considerarea celor expuse anterior, apreciem că textul propus pentru noul art. 70[1] trebuie să fie corelat cu prevederile art. 37 alin. (1) lit. d), alin. (8) lit. c) și art. 58 alin. (1) și alin. (5) din OUG nr. 155/2024 privind cooperarea între DNSC și autoritatea competentă în domeniul securității cibernetice pentru sectorul Energie în scopul asigurării securității cibernetice a spațiului informatic de la nivel național precum și cu prevederile art. 25 și art. 26 din *Regulamentul ZN*.

2. În înțelegerea ANRE, sensul cuvântului *precalificare* utilizat în cadrul art. 26 din *Regulamentul ZN* este asociat licitațiilor și nu participării la piața de energie electrică a producătorilor de energie din surse regenerabile de energie pentru procesul de dispecerizare prioritară așa cum este specificat la punctul 2. *Motivul emiterii actului normativ*, din secțiunea *Expunere de Motive* a propunerii legislative.

Pentru exemplificare, pentru a participa în prezent pe piața de echilibrare unitățile generatoare ale furnizorilor de servicii de echilibrare sunt supuse unui proces de *calificare tehnică* denumit în regulamentele europene și *proces de precalificare*, dar acesta nu reprezintă procesul de precalificare menționat în cadrul art. 26 din *Regulamentul ZN*.

Procedura de *calificare tehnică* (*de precalificare*) specifică pieței de echilibrare trebuie să respecte cerințele art. 155 pentru rezerva de stabilizare a frecvenței (RSF), ale art. 159 pentru rezerva de restabilire a frecvenței cu activare automată și manuală (RRFa și RRFm) și ale art. 162 pentru rezerva de înlocuire (RI) din *Regulamentul (UE) 2017/1485 al Comisiei din 2 august 2017 de stabilire a unei linii directoare privind operarea sistemului de transport al energiei electrice* (denumit în continuare codul *SOGL*).

Această diferență dintre participarea la licitația pe o piață de energie și participarea la o licitație pentru implementarea surselor de energie regenerabilă este vizibilă prin parcurgerea următoarelor puncte și articole din *Regulamentul ZN*:

- pct. 82 din preambul care precizează: *(82) Pentru a se asigura că procedurile de **achiziții publice** și **licitațiile** în **scopul implementării surselor regenerabile de energie** contribuie cu adevărat la reziliența Uniunii, aceste activități trebuie să fie previzibile pentru industrie. Pentru a permite industriei să își ajusteze producția la timp, autoritățile contractante și entitățile contractante ar trebui să informeze în prealabil piața cu privire la nevoile lor estimate în materie de achiziții de produse bazate pe tehnologie „zero net"*,
- art. 26 - *Licitații pentru implementarea surselor regenerabile de energie*, alin. (8), care specifică: *(8) Până la 31 decembrie 2027 și ulterior din doi în doi ani, Comisia efectuează o evaluare cuprinzătoare a aplicării criteriilor de reziliență și durabilitate pentru licitațiile având ca obiect **implementarea energiei din surse regenerabile**, precum și a efectului acestora asupra implementării accelerate a tehnologiilor din domeniul energiei din surse regenerabile.*

În legislația națională există în prezent cerințe privind asigurarea securității transmiterii datelor de la utilizatorii relevanți de sistem utilizate pentru conducerea sistemelor electroenergetice conform:

- *Propunerii tuturor operatorilor de transport și de sistem privind cerințele organizaționale cheie, rolurile și responsabilitățile (KORRR) pentru schimbul de date în conformitate cu prevederile art. 40 alin. (6) din Regulamentul (UE) 2017/1.485 al Comisiei din 2 august 2017 de stabilire a unei linii*

directoare privind operarea sistemului de transport al energiei electrice, aprobate prin Ordinul președintelui ANRE nr. 1/2019 și

- *Metodologiei pentru schimbul de date între operatorul de transport și de sistem, operatorii de distribuție și utilizatorii de rețea semnificativi*, aprobate prin Ordinul președintelui ANRE nr. 233/2019, cu modificările și completările ulterioare.

În categoria utilizatorilor relevanți de sistem sunt considerate, în conformitate cu prevederile art. 2 alin. (1) lit. a) din codul *SOGL*, unitățile generatoare existente și noi care sunt sau ar urma să fie clasificate de tip B, C și D (categoria B are limita inferioară de 1 MW).

În concluzie, în opinia noastră, autoritățile competente privind securitatea cibernetică conform prevederilor art. 37 din OUG nr. 155/2024, cu luarea în considerare a alin. (1) și alin. (8) precum și a art. 58 citate anterior, trebuie să asigure pentru entitățile esențiale și entitățile importante norme necesare pentru asigurarea securității rețelelor și a sistemelor informatice. Aceste norme pot viza inclusiv unități generatoare mai mici de 1 MW sau mai mari, funcție de încadrarea lor în categoria de entități esențiale sau entități importante. Aceste norme **nu vor influența criteriile dispecerizării prioritare a centralelor electrice care sunt reglementate distinct atât la nivel european cât și la nivel național.**

3. *Regulamentul ZN* nu face distincție între surse de energie regenerabilă distribuită (racordate la rețeaua electrică de distribuție) și surse de energie regenerabilă racordate la alt tip de rețele electrice. *Regulamentul ZN* precizează necesitatea asigurării securității cibernetice în cadrul procesului de implementare a tehnologiilor cu emisii zero. Unitățile generatoare de putere mai mică de 1 MW sunt în proporție extrem de mare racordate în rețeaua electrică de distribuție.

Totodată, referitor la precizarea din expunerea de motive a faptului că, în conformitate cu prevederile OUG nr. 155/2024, trebuie stabilite măsurile tehnice, operaționale și organizatorice care să vizeze gestionarea riscurilor, securitatea lanțului de aprovizionare și politicile de gestionare a vulnerabilităților trebuie evidențiat că în sectorul energiei trebuie identificate entitățile esențiale și importante cu respectarea prevederilor art. 9 din OUG nr. 155/2024. Astfel, art. 9 precizează:

*"**Articolul 9.** O entitate este considerată esențială sau importantă dacă:*

a)entitatea este singurul furnizor al unui serviciu care este esențial pentru susținerea unor activități societale și economice critice;

b)perturbarea serviciului furnizat de entitate ar putea avea un impact semnificativ asupra siguranței publice, a securității publice sau a sănătății publice;

c)perturbarea serviciului furnizat de entitate ar putea genera un risc sistemic semnificativ, în special pentru sectoarele în care o astfel de perturbare ar putea avea un impact transfrontalier;

d)entitatea este critică datorită importanței sale specifice la nivel național sau regional pentru sectorul sau tipul de servicii în cauză sau pentru alte sectoare interdependente."

Stabilirea și identificarea entităților esențiale și critice în sectorul Energie conform OUG nr. 155/2024 reprezintă etapa inițială pentru aplicarea ulterioară a normelor de securitate cibernetică.

4. În prezent, în România, conform situației cunoscute de la sfârșitul lunii august a anului 2025 publicată pe pagina de internet a ANRE, https://anre.ro/consumatori/energie-electrica/cum-devin-prosumator/, la sistemul electroenergetic național erau racordați un număr de 257.451 de consumatori cu calitatea de prosumatori având puterea total instalată de 3.020,65 MW.

Conform datelor publicate în timp real de CNTEE Transelectrica SA, consumul de energie electrică la nivelul Sistemului Electroenergetic Național în perioadele tipice de iarnă variază între 7.000 și 9.500 MW. În acest context, apreciem că puterea instalată totală a centralelor electrice cu puteri de până la 1 MW, deținute de persoane fizice și juridice, reprezintă o pondere relevantă raportat la necesarul național de consum.

În concluzie, **ANRE consideră oportună instituirea unor norme tehnice de securitate cibernetică aplicabile unităților generatoare, cu puterea instalată până la 1 MW, mai mare de 1 MW, dar și altor entități din sectorul energiei electrice identificate ca entități esențiale sau entități importante în scopul protejării spațiului informatic utilizat în rețelele electrice și al integrării sigure a acestor unități în sistemul electroenergetic național în concordanță cu prevederile OUG nr. 155/2024, menționate anterior.**

Totodată, reiterăm că **formularea actuală a articolului propus nu include delimitarea competențelor și mecanismele de cooperare instituțională prevăzute de legislația în vigoare, fiind necesar ca o astfel de prevedere să țină cont de implementarea OUG nr.155/2024 precum și de prevederile Regulamentului ZN.**

În consecință propunem modificarea conținutului articolului nou propus 70^1 după cum urmează:

"Articolul 70^1 - Norme de securitate cibernetică privind securitatea rețelelor și a sistemelor informatice ale entităților esențiale și entităților importante din sectorul energiei electrice.

(1) În cadrul procedurilor de achiziție a echipamentelor necesare construirii, mentenanței, retehnologizării și dezvoltării capacităților energetice din cadrul entităților esențiale și entităților importante din sectorului energiei electrice sunt respectate prevederile normelor de securitate cibernetică stabilite de către Directoratul Național de Securitate Cibernetică și autoritatea competentă pentru securitatea cibernetică în sectorul energiei, conform prevederilor OUG nr. 155/2024. Normele

sunt utilizate inclusiv în procesul de racordare și de integrare în sistemele informatice a echipamentelor.

(2) Sistemele informatice menționate la alin. (1) pot fi de tip achiziție de date. conducerea proceselor. pentru managementul energiei sau platforme pentru tranzacții comerciale.

(3) Autoritățile și entitățile prevăzute la alin. (1) colaborează pentru verificarea conformității de tip a echipamentelor. sistemelor și instalațiilor cu cerințele normelor de securitate cibernetică. conform reglementărilor proprii."

Cu deosebită considerație.

Președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei

George – Sergiu NICULESCU